

Zadeva C-128/21

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

26. februar 2021

Predložitveno sodišče:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litva)

Datum predložitvene odločbe:

17. februar 2021

Tožče stranke na prvi stopnji in druge stranke v pritožbenem postopku:

Lietuvos notarų rūmai

M. S.

S. Š.

D. V.

V. P.

J. P.

D. L.-B.

D. P.

R. O. I.

Tožena stranka na prvi stopnji in pritožnik:

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba

Predmet postopka v glavni stvari

Predlog za razglasitev ničnosti sklepa Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (svet Republike Litve za konkurenco, v nadaljevanju: svet za konkurenco) z dne

26. aprila 2018 (v nadaljevanju: izpodbijani sklep) v delu, v katerem je v njem ugotovljeno, da so Notarų rūmai (notarska zbornica) in notarji, ki so bili člani predsedstva notarske zbornice (v nadaljevanju tudi: predsedstvo) (v nadaljevanju skupaj: tožeče stranke), kršili zahteve iz točke 1 člena 5(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas (zakon Republike Litve o konkurenci) in člena 101(1)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ter v delu, v katerem jim je bilo naloženo, naj prenehajo s kršitvijo in naj plačajo denarno kazen.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga člena 101 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU).

Podlaga – tretji odstavek člena 267 PDEU.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 101(1) PDEU razlagati tako, da so notarji v Republiki Litvi pri izvrševanju notarske dejavnosti, povezane s pojasnili, ki jih je sprejela notarska zbornica in so opisana v obravnavani zadevi, podjetja v smislu člena 101 PDEU?
2. Ali je treba člen 101(1) PDEU razlagati tako, da so pojasnila, ki jih je sprejela litovska notarska zbornica in so opisana v obravnavani zadevi, sklep združenja v smislu člena 101(1) PDEU?
3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen, ali je namen ali učinek teh pojasnil preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu za namene člena 101(1) PDEU?
4. Ali je treba pri odločanju o morebitni kršitvi člena 101(1) PDEU navedena pojasnila, opisana v obravnavani zadevi, presoјati na podlagi meril iz točke 97 sodbe Wouters?
5. Če je odgovor na četrto vprašanje pritrdilen, ali so cilji, na katere se sklicujejo tožeče stranke, in sicer poenotenje notarske prakse, zapolnitev regulativne vrzeli, varstvo interesov potrošnikov, zaščita načel enakega obravnavanja potrošnikov in sorazmernosti ter varstvo notarjev pred neupravičeno civilno odgovornostjo, legitimni cilji pri presoјi navedenih pojasnil v skladu z merili iz točke 97 sodbe Wouters?
6. Če je odgovor na peto vprašanje pritrdilen, ali je treba omejitve, določene z navedenimi pojasnili, razumeti tako, da ne presegajo tega, kar je nujno za zagotovitev uresničevanja legitimnih ciljev?
7. Ali je treba člen 101 PDEU razlagati tako, da je mogoče za notarje, ki so bili člani predsedstva, šteti, da so kršili ta člen, in da se jim lahko naloži denarna

kazen na podlagi tega, da so sodelovali pri sprejetju pojasnil, opisanih v obravnavani zadevi, medtem ko so delali kot notarji?

Navajane določbe prava Unije in sodna praksa Sodišča Evropske unije

Člen 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljevanju: PEU).

Člen 101 PDEU.

Sodba z dne 19. februarja 2002, *Wouters in drugi*, C-309/99, EU:C:2002:98 (v nadaljevanju: sodba *Wouters*), točke 46, 47, 57, od 67 do 69 in 97.

Sodba z dne 18. julija 2013, *Consiglio nazionale dei geologi*, C-136/12, EU:C:2013:489 (v nadaljevanju: sodba *Consiglio nazionale dei geologi*), točke 35, 36, 42, 53 in 54.

Sodba z dne 18. julija 2006, *Meca-Medina in Majcen/Komisija*, C-519/04 P, EU:C:2006:492 (v nadaljevanju: sodba *Meca-Medina in Majcen/Komisija*), točka 47.

Sodba z dne 23. novembra 2017, *CHEZ Elektro Bulgaria in FrontEx International*, C-427/16 in C-428/16, EU:C:2017:890 (v nadaljevanju: sodba *CHEZ Elektro Bulgaria*), točke 42, 43 in 46.

Sodba z dne 4. septembra 2014, *API in drugi*, od C-184/13 do C-187/13, C-194/13, C-195/13 in C-208/13, EU:C:2014:2147, točki 31 in 41.

Sodba z dne 24. oktobra 2002, *Aéroports de Paris/Komisija*, C-82/01 P, EU:C:2002:617 (v nadaljevanju: sodba *Aéroports de Paris/Komisija*), točka 74.

Sodba z dne 1. julija 2008, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376 (v nadaljevanju: sodba *MOTOE*), točka 25.

Sodba z dne 28. februarja 2013, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas/Autoridade da Concorrência*, C-1/12, EU:C:2013:127.

Sodba z dne 15. marca 2018, *Komisija/Češka*, C-575/16, neobjavljena, EU:C:2018:186.

Sodba z dne 24. maja 2011, *Komisija/Belgija*, C-47/08, EU:C:2011:334.

Navajane določbe nacionalnega prava

Točka 1 člena 5(1) ter člen 3(19) in (20) Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas (zakon Republike Litve o konkurenciji; v nadaljevanju: zakon o konkurenciji) (kakor je bil spremenjen z zakonom št. XIII-193 z dne 12. januarja 2017).

Člen 2, člen 6(1), člen 6²(1) in (6), člen 8, člen 9, točki 4 in 7 člena 10, člen 11(2) in (3), člen 12, člen 13, člen 16, člen 19(1) in (2), člen 19¹, člen 20¹(1), člen 21, člen 26, člen 28 ter člen 45 Lietuvos Respublikos notariato įstatymas (zakon Republike Litve o notarskem poklicu; v nadaljevanju: zakon o notarskem poklicu) (kot je bil spremenjen z zakonom št. XIII-570 z dne 29. junija 2017).

Člen 8(6) in (7), točka 4 člena 10, člen 18(1), člen 19(1), (2), (4) in (6), člen 20(1), člen 23, člen 25, člen 26(3) ter člen 28(3) Lietuvos notarų rūmų statutas (statut litovske notarske zbornice; v nadaljevanju: statut), potrjenega s sklepom št. 1R-3 ministra za pravosodje Republike Litve z dne 3. januarja 2008.

Točki 1.7 in 2.6 (kot sta bili spremenjeni s sklepom št. 1R-182 z dne 29. junija 2012) ter točke 1.2, 1.6 in 2.2 (kot so bile spremenjene s sklepom št. 1R-386 z dne 31. decembra 2014) Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir technines paslaugas laikinieji dydžiai (začasne tarife pristojbin, ki jih notarji zaračunavajo za izvedbo notarskih storitev, pripravo osnutkov poslov, posvetovanje in tehnične storitve; v nadaljevanju: začasne tarife), potrjenih s sklepom št. 57 ministra za pravosodje Republike Litve z dne 12. septembra 1996.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Na podlagi člena 19 zakona o notarskem poklicu notar zaračuna pristojbino za izvedbo notarskih storitev, pripravo osnutkov poslov, posvetovanje in tehnične storitve, katere tarifo mora določiti minister za pravosodje Republike Litve po dogovoru z ministrom za finance Republike Litve in notarsko zbornico.
- 2 V začasnih tarifah, potrjenih z uredbo št. 57 ministra za pravosodje z dne 12. septembra 1996, so bile pristojbine za izvedbo notarskih storitev v času dejanskega stanja v glavnem določene v razponu z določitvijo najnižjih in najvišjih tarif. V tem pravnem ukrepu (v različicah, ki so upoštevne za obravnavano zadevo) so pristojbine določene po naslednjih tarifah:
  - overitev hipoteke na nepremičnino se zaračuna po tarifi od 0,2 do 0,3 odstotka vrednosti nepremičnine, toda ne manj kot 50 LTL in ne več kot 500 LTL (ustrezno s tem, od 1. januarja 2015 po tarifi od 0,2 do 0,3 odstotka vrednosti nepremičnine, toda ne manj kot 14,48 EUR in ne več kot 144,80 EUR) (točka 1.7);
  - overitev zastave se zaračuna po tarifi od 0,2 do 0,3 odstotka vrednosti predmeta, toda ne manj kot 50 LTL in ne več kot 500 LTL (ustrezno s tem, od 1. januarja 2015 po tarifi od 0,2 do 0,3 odstotka vrednosti predmeta, toda ne manj kot 14,48 EUR in ne več kot 144,81 EUR) (točka 2.6);

- overitev pogodbe o služnostni pravici, pravici do užitka ali stavbni pravici ali o dogovoru glede uporabe nepremičnine se zaračuna po tarifi od 28,96 EUR do 86,89 EUR (točka 1.6);
  - overitev pogodbe za izmenjavo nepremičnine, vključno s primeri izmenjave nepremičnine za premičnino ali drug predmet pravic civilnega prava, se zaračuna po tarifi od 0,4 do 0,5 odstotka vrednosti izmenjanega predmeta z višjo vrednostjo, toda ne manj kot 28,96 EUR in ne več kot 5792,40 EUR (točka 1.2), ter overitev pogodbe za izmenjavo premičnin se zaračuna po tarifi od 0,3 do 0,4 odstotka vrednosti izmenjanega predmeta ali drugega predmeta pravic civilnega prava z višjo vrednostjo, toda ne manj kot 14,48 EUR (točka 2.2).
- 3 Predsedstvo notarske zbornice je s sklepom z dne 30. avgusta 2012 določilo, da se – kadar udeleženci posla ne navedejo vrednosti predmeta pod hipoteko ali zastavljenega predmeta – za overitev hipotekarnega ali zastavnega posla zaračuna najvišji znesek notarske pristojbine, določen v točkah 1.7 in 2.6 začasnih tarif.
  - 4 Predsedstvo notarske zbornice je v sklepu z dne 23. aprila 2015 določilo, kako se izračuna notarska pristojbina, kadar se ustvari služnost na več nepremičninah z eno pogodbo. Predsedstvo je odločilo, da bi se priporočalo, naj se tarifa pristojbine, določena v točki 1.6 začasnih tarif, pomnoži s številom nepremičnin, na katerih je (so) ustvarjena(-e) služnost(-i).
  - 5 Predsedstvo notarske zbornice je s sklepom z dne 26. maja 2016 potrdilo, da se lahko – kadar se deli več predmetov izmenjajo na podlagi ene pogodbe – notarska pristojbina izračuna tako, da se izračuna znesek pristojbine, določene v točki 1.2 začasnih tarif, na podlagi cene vsakega predmeta, prenesenega v okviru posla, in nato seštejejo vsote.
  - 6 Predsedstvo notarske zbornice je s sklepom z dne 26. januarja 2017 določilo, da se – kadar se v okviru enega hipotekarnega posla s hipoteko obremeni več nepremičnin – znesek notarske pristojbine, določene v začasnih tarifah, „izračuna na podlagi vrednosti vsake nepremičnine pod hipoteko, nato pa se izračunane vsote seštejejo“.
  - 7 Navedene sklepe predsedstva notarske zbornice (v nadaljevanju tudi: pojasnila) so soglasno sprejeli člani predsedstva, ki so se udeležili sestankov, in so objavljene na intranetu notarske zbornice.
  - 8 Svet za konkurenco je v izpodbijanem sklepu navedel, da so tožeče stranke s pojasnili vzpostavile mehanizem za izračun notarskih pristojbin, s katerim so bili v vseh primerih določeni najvišji zneski iz začasnih tarif, ki jih je bilo mogoče zaračunati za overitev hipotekarnih poslov, poslov izmenjave in služnosti, pri katerih se s hipoteko obremeni, prenese ali obremeni več predmetov; posledično so bili zneski pristojbin, ki jih zaračunajo notarji, določeni posredno, čeprav so imeli pred sprejetjem teh pojasnil notarji v specifičnih primerih možnost določiti tudi nižje pristojbine. Svet za konkurenco je ugotovil tudi, da so tožeče stranke

neposredno določile znesek pristojbine – in sicer najvišjo tarifo v razponu pristojbin – ki ga zaračunajo notarji za overitev hipoteke ali zastave, pri kateri stranke ne navedejo vrednosti predmeta pod hipoteko ali zastavljenega predmeta.

- 9 V izpodbijanem sklepu je bilo ugotovljeno, da so notarska zbornica – ki je delovala prek svojega vodstvenega organa, to je predsedstva – in notarji s sprejetjem pojasnil sklenili sporazum o omejevanju konkurence, s čimer so kršili zahteve iz točke 1 člena 5(1) zakona o konkurenci in člen 101(1)(a) PDEU. V skladu s členom 3(19) zakona o konkurenci je sporazum opredeljen tako, da zajema pojem sklepa združenja. V izpodbijanem sklepu je navedeno, da je notarska zbornica združenje gospodarskih subjektov, in sicer notarjev. Zato je za namene člena 101(1) PDEU v izpodbijanem sklepu določeno, da pojasnila, ki jih je sprejela notarska zbornica, pomenijo sklep združenja, sprejet ob sodelovanju osmih notarjev, ki so bili člani predsedstva notarske zbornice.
- 10 Svet za konkurenco je v izpodbijanem sklepu upoštevni trg opredelil kot trg notarskih storitev v Republiki Litvi in pojasnila obravnaval kot eno kršitev, ki je trajala od 30. avgusta 2012 do vsaj 16. novembra 2017; ta dejanja je prav tako štel za sporazum, katerega namen je bil omejevanje konkurence med vsemi notarji.
- 11 Tožeče stranke so vložile tožbo zoper izpodbijani sklep pri Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalno upravno sodišče v Vilni, Litva). Navedeno sodišče je s sodbo z dne 19. februarja 2019 ugodilo tožbi in sporne dele izpodbijanega sklepa razglasilo za nične.
- 12 Svet za konkurenco s pritožbo predlaga Lietuvos Vyriausiasis Administracinis Teismas (vrhovno upravno sodišče Litve; v nadaljevanju: predložitveno sodišče), naj to sodbo razveljavi in razsodi, naj se tožba tožečih strank zavrne.

Glavne trditve strank v postopku v glavni stvari

- 13 Tožeče stranke v obravnavani zadevi trdijo, da so notarji v bistvu uradniki, ki opravljajo javno funkcijo, in zastopniki ali predstavniki javne oblasti. Po mnenju tožečih strank si notarji konkurirajo med seboj glede kakovosti storitev, ne glede cene. Kot je navedeno v njihovi tožbi pred prvostopenjskim sodiščem, je takrat notarsko dejavnost v Litvi opravljalo 262 notarjev.
- 14 Po mnenju tožečih strank so s sprejetjem pojasnil želeli opravljati nalogo notarske zbornice, določeno v točki 5 člena 9 zakona o notarskem poklicu, in sicer poenotenje notarske prakse, ter funkcije notarske zbornice, navedene v točkah 6 in 7 člena 8 statuta, in sicer povzemanje notarske prakse in posredovanje ugotovitev notarjem (v obravnavani zadevi so imeli torej zakonodajna pooblastila). Tožeče stranke navajajo, da je bil namen pojasnil tudi zapolnitev regulativne vrzeli, varstvo interesov potrošnikov, zaščita načel enakega obravnavanja potrošnikov in sorazmernosti ter varstvo notarjev pred neupravičeno civilno odgovornostjo. Notarska zbornica je med preiskavo, ki jo je izvedel svet za konkurenco, navedla, da je vrednost predmeta hipoteke pomembno merilo za

šibkejšo stranko – to je hipotekarnega dolžnika – da presodi, koliko bodo njena sredstva obremenjena; zato je namen določitve najvišjega zneska notarske pristojbine, kadar vrednost predmeta hipoteke ali zastave ni navedena, spodbuditi udeležence posla, da navedejo vrednost predmeta hipoteke ali zastave v vseh primerih, ter tako zagotoviti ravnovesje med interesi strank.

- 15 Tožeče stranke še poudarjajo, da člen 19¹ zakona o notarskem poklicu določa merila, ki jih je treba upoštevati pri določanju tarif pristojbin za notarske storitve. Poleg tega, če se minister za pravosodje ne bi strinjal s sprejetimi pojasnili, bi lahko dopolnilčasne tarife, saj je vedel za navedena pojasnila; vendar ni sprejel nobenih ukrepov, določenih v členu 11 zakona o notarskem poklicu, in sicer ni vložil tožbe pri sodišču, s katero bi predlagal razglasitev ničnosti ukrepov, ki niso v skladu z zakonskimi zahtevami, niti ni prevzel pobude za spremembo časasnih tarif. Tožeče stranke trdijo, da se PDEU v tej zadevi ne uporablja, ker ni skupnega trga notarskih storitev držav članic EU.
- 16 Tožena stranka, svet za konkurencio, trdi, da so notarji gospodarski subjekti in da lahko konkurirajo glede cene znotraj omejitev, določenih v časasnih tarifah, ter da si notarji prav tako lahko konkurirajo med seboj glede pristojbin v primerih, ko je mogoče znesek pristojbine, določene v časasnih tarifah, izračunati na različne načine. Tožena stranka trdi, da zakon o konkurenci in PDEU prepovedujeta sporazume o določitvi cen, zato tožeče stranke nimajo pravice poenotiti notarsko prakso tako, da bi bila navedena prepoved kršena. Ne strinja se s trditvijo, da so obstajale regulativne vrzeli. Tožena stranka trdi, da se PDEU uporablja v obravnavani zadevi, ker dejanja tožečih strank zajemajo celotno ozemlje Litve, in poudarja, da se tarife notarskih pristojbin ne uporabljajo le za litovske subjekte, temveč tudi za subjekte drugih držav članic, ki uporabljajo notarske storitve v Litvi.

Kratka predstavitev razlogov za predlog za sprejetje predhodne odločbe

- 17 Po mnenju predložitvenega sodišča je Sodišče že razsojalo v zvezi s funkcijami, ki jih opravljajo notarji v nekaterih drugih državah članicah v okviru svobode ustanavljanja, vendar še ni odločilo, ali funkcije notarjev, kakršne imajo notarji v Republiki Litvi, v obravnavani zadevi pomenijo gospodarsko dejavnost za namene člena 101(1) PDEU in ali so v okoliščinah, kakršne so te v obravnavani zadevi, notarji podjetja v smislu člena 101 PDEU.
- 18 Navaja zlasti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, čeprav na področju konkurenčnega prava pojem podjetja zajema vsak subjekt, ki se ukvarja z gospodarsko dejavnostjo, ne glede na njegov pravni status in način njegovega financiranja, ter je vsaka dejavnost, ki zajema ponujanje blaga in storitev na določenem trgu, gospodarska dejavnost (sodba Wouters, točki 46 in 47 ter navedena sodna praksa), pravila Pogodbe o konkurenci ne uporabljajo za dejavnost, ki po naravi, svojem cilju in predpisih, ki jo urejajo, ne spada na področje gospodarske dejavnosti ali ki se nanaša na izvajanje pooblastil javne

oblasti (sodba Wouters, točka 57, in sodba Consiglio nazionale dei geologi, točka 42).

- 19 Poudarja, da je Sodišče v točkah od 67 do 69 sodbe Wouters navedlo, da je treba glede na načelo institucionalne avtonomije razlikovati med dvema pristopoma. Prvi je, da država članica, kadar poklicnemu združenju podeli regulativne pristojnosti, skrbno opredeli merila v splošnem interesu in temeljna načela, s katerimi morajo biti poklicni predpisi usklajeni, poleg tega pa obdrži svojo pristojnost za odločanje za najvišji stopnji. V tem primeru pravila, ki jih sprejme poklicno združenje, ohranijo državno naravo in so izvzeta iz področja uporabe pravil Pogodbe glede podjetij. Drugi pristop je, da je za pravila, ki jih sprejme poklicno združenje, odgovorno samo združenje. Poleg tega je Sodišče v točki 97 sodbe Wouters navedlo, da „za vsak sporazum med podjetji ali za vsak sklep podjetniškega združenja, ki omejuje svobodo ravnanja strank ali ene od njih, ne velja nujno prepoved iz člena 85(1) Pogodbe. Za namene uporabe te določbe v določenem primeru je treba namreč najprej upoštevati splošni kontekst, v katerem je bil sklep zadevnega podjetniškega združenja sprejet ali učinkuje, natančneje, njegove cilje, ki so v tej zadevi povezani z določitvijo pravil o organiziranosti, kvalifikacijah, poklicni etiki, nadzoru in odgovornosti, ki so potrebni za zagotavljanje celovitosti in izkušenj končnim porabnikom pravnih storitev in za dobro sodno upravo [...] Nato je treba preučiti, ali so iz tega izhajajoči omejevalni učinki za konkurenco nujno povezani s temi cilji.“
- 20 Predložitveno sodišče se sklicuje zlasti na sodno prakso Sodišča, v kateri je navedeno, da je treba preveriti, ali so omejitve, določene s pravili, ki so sporna v postopku v glavni stvari, omejene na tisto, kar je nujno za zagotovitev uresničevanja legitimnih ciljev (sodba Meca-Medina in Majcen/Komisija, točka 47, ter sodba Consiglio nazionale dei geologi, točka 54), da okoliščina, da lahko podjetje pri opravljanju dela svojih dejavnosti izvaja javna pooblastila, ni ovira za to, da je podjetje opredeljeno kot podjetje v smislu konkurenčnega prava Skupnosti za njegove preostale gospodarske dejavnosti (sodba Aéroports de Paris/Komisija, točka 74), ter da je treba kvalifikacijo, ali gre za dejavnosti na podlagi javnih pooblastil ali gospodarske dejavnosti, opraviti ločeno za vsako dejavnost, ki jo opravlja določena organizacija (sodba MOTOE, točka 25).
- 21 To sodišče ima dvome glede tega, ali je treba ob upoštevanju člena 101 PDEU (ločeno ali v povezavi s členom 4(3) PEU), pravico do „poenotenja notarske prakse“, podeljeno notarski zbornici, razlagati tako, da vključuje tudi pravico do standardiziranja tarif pristojbine, ki se uporabljajo za notarje, če notarske pristojbine (ali metoda njihovega izračuna) za izvedbo notarskih storitev v specifičnih primerih niso določene v začasnih tarifah, ki jih je potrdil minister za pravosodje. Obenem postavlja vprašanje, ali je za okoliščine, kakršne so te v obravnavani zadevi, v katerih notarska zbornica sprejme pojasnila glede zneska notarskih pristojbin ali metode njihovega izračuna v teh specifičnih primerih – ki niso izrecno navedeni v začasnih tarifah, ki jih je potrdil minister za pravosodje – mogoče šteti, da izpolnjujejo merilo, določeno v točki 68 sodbe Wouters, da „država članica [...] ohrani svojo pristojnost za odločanje za najvišji stopnji“, ali

merilo, določeno v točki 46 sodbe CHEZ Elektro Bulgaria, da mora „obstajati [...] učinkovit državni nadzor in pooblastilo države za odločanje na zadnji instanci“, pri čemer ima minister za pravosodje pravico, da v enem mesecu od prejema zadevnega sklepa pri sodišču vloži tožbo za razglasitev ničnosti sklepa notarske zbornice, ki bi lahko bil nezakonit (člen 11(3) zakona o notarskem poklicu), ter lahko tudi dopolni začasne tarife z določitvijo, kako bi bilo treba izračunati notarske pristojbine v teh specifičnih primerih.

- 22 Predložitveno sodišče torej dvomi o tem, ali so merila iz točke 68 sodbe Wouters v obravnavani zadevi izpolnjena oziroma ali je za pojasnila, ki jih je sprejela notarska zbornica, vendarle odgovorna sama (sodba Wouters, točka 69), torej ali je treba pojasnila, ki jih je sprejela notarska zbornica, šteti za sklep združenja podjetij v smislu člena 101(1) PDEU.
- 23 V pojasnilih je določen konkreten znesek pristojbin, ki jih zaračunajo notarji (v prvem pojasnilu), ali metoda njihovega izračuna (v drugih treh pojasnilih). Kot že navedeno, svet za konkurenco meni, da bi morali v primerih, ki niso določeni v začasnih tarifah, notarji sami določiti notarsko pristojbino, ki se zaračuna, ali metodo njenega izračuna. Postavlja se torej vprašanje, ali je treba člen 101 PDEU razlagati tako, da je cilj oziroma posledica teh pojasnil preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.
- 24 Tožeče stranke navajajo več ciljev sprejetja pojasnil, ki po njihovem mnenju upravičujejo njihovo sprejetje. Predložitveno sodišče dvomi o tem, ali bi se morala ob upoštevanju člena 101(1) PDEU merila iz točke 97 sodbe Wouters uporabiti v obravnavani zadevi in ali je te cilje, ki jih navajajo tožeče stranke, mogoče šteti za legitimne cilje, kot je določeno v točki 97 sodbe Wouters.
- 25 Če je odgovor na zadnje vprašanje pritrdilen, se predložitveno sodišče sprašuje tudi, ali ob upoštevanju meril iz točke 97 sodbe Wouters omejitve, določene v pojasnilih, ne presegajo tega, kar je nujno za zagotovitev uresničevanja legitimnih ciljev.
- 26 V izpodbijanem sklepu je bilo, kot je že bilo navedeno, za osem notarjev, ki so bili člani predsedstva notarske zbornice, ki je sprejelo pojasnila, ugotovljeno tudi, da so kršili člen 101(1)(a) PDEU in točko 1 člena 5(1) zakona o konkurenci. Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je treba člen 101 PDEU razlagati tako, da je mogoče za notarje, ki so bili člani predsedstva (člani združenja), šteti, da so kršili člen 101 PDEU, in da se jim lahko naloži denarna kazen na podlagi tega, da so sodelovali pri sprejetju pojasnil, torej ali jih je mogoče šteti za odgovorne, ker so prav tako delali kot notarji, medtem ko so bili člani predsedstva notarske zbornice.
- 27 Kot je razvidno iz navedenih ugotovitev, so odgovori na ta vprašanja bistveni za preučitev obravnavane zadeve, to je za ugotovitev, ali so tožeče stranke s sprejetjem pojasnil kršile člen 101(1) PDEU.